

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukes M., Oppelik A.J. Daube G. L. és társánál és Hernd: Brünben: Stern M.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A magyar hirlapirodalom.

Annak idején, mondjuk hetven évvel ezelőtt, még olyan mélyen bele voltunk ásva a szellemi jobbágyág szomorú állapotába, hogy csak az egyetlen Széchenyinek hatalmas, villámszerű hirtelenséggel és fényvel feltűnt szelleme rázhatott fel s ébreszthetett öntudatra, lelkesíthetett önképzésre, munkára és mindarra, a mi együtt jár az emberi méltósággal. A vezér nyomában aztán támadtak kapitányok, támadt ugyan ellenfél is, a ki a maga reformatori egyéniségével a dicső emlékü szabadságharcot idézte fel; de akkorra már megvoltak mutatva a hazai ipar, kereskedelem, a szellemi fejlődés sokfelé ágazó utjai. Még a »fátyol alatti idők« is, bár lassan, érlelték a magyarság boldogulásának gyümölcseit. Bármennyire volt is korlátozva a sajtószabadság; az írott és nyomtatott betű messze és mélyen hatott.

1867. a kiegyezés, a koronázás éve, végkép megszabadította a szellemeket; azóta tart időszakai sajtonknak minőségben és mennyiségben gyarapodása, kifelé hatásának és belső erejének óriási emelkedése.

A sajtó még ott is életet teremt mes-lárségesen, a hol egészséges intenzív élet nem volt. A sajtóra mulhatatlan szüksége van az emberi tuőködés minden ágának; ez közli az eredeti eszméket a lasabb gondolkozású tömeggel; az időszakai sajtó, a szaklapok özöne egészíti ki az újabb tudás és figyel-mesebb gondolkodás anyagával azokat az ismereteket, a melyeket az illető szak műve-lői a maguk iskolájában vagy önképzésükre szolgáló könyveikben szereztek.

Ezt a sokoldalú és aprólékos, különben pedig renekvül fontos szolgáltatást csak olyan erők tehetik, a melyek a hozzávaló aprólékos munkát, a szakmák al-szakcsoportjainak hangyaszorgalommal feldolgozását szinte mikroszkopikus vizsgálattal, elmélyedve nézik. Ezek az erők nem mozoghatnak nagy vonalokon. Nagy, égető szellemeket viszont az apró munkára nem lehetne befogni. Hálával tartozunk azoknak, a kik a külön mezőket, a tudás vagy bár az ipar speciális szak-máit lelkiismeretességgel művelik. Büszkék lehetünk sajtonknak oly elágazott voltára: arra a száz meg száz szaklapra, a mely a csupán magyar nyelven több mint 1160 hirlapunk és folyóiratunk óriási tömegét teszi.

Tiszteljétek a sajtót, a mig hivatott kezekben van! Legyen bár a legkisebb vidéki lap, mely a maga körében hasznos tudást terjeszt, több áldás tapad hozzá, mint akár-milyen lángelméjü, hódító Napoleonok vi-lágraszóló, de siralomfakasztó nagy gon-dolataihoz.

A Balaton-Egyesület kérdéséhez.

Ámbár az idényen kívül vagyunk, nem lesz felesleges foglalkoznunk azzal a cikkel, amely a megyei lapok egy részének f. évi január hó 23-ki számában »Balaton-Egye-sület« cím alatt Stegmüller János tollából megjelent.

A Balaton és ennek vidéke érdekében még nem hallottunk oly szerencsés eszmét megpendíteni, mint a milyen az említett cikk keretében nyilvánosságra jutott.

Valljuk meg az igazat: a magyar fürdők felől, épen a magyar lapokban — s ezek közt a fővárosi sajtó áll az első helyen — az egész idény alatt alig hallunk mást, mint folytonos panaszokat. Tele kiabáljuk a vilá-got, hogy a magyar fürdők milyen drágák, mily kényelmetlenek, mily haszontalan bér-lökkel rendelkeznek, stb. stb.

Erdőtessük csak meg emlékező képes-ségünket, emlékszünk-e arra, hogy egy ma-gyar fürdőt annyira megdicsértek volna, hogy annak emléke még most is élne bennünk. S nem-e csak fürdőink rossz híre jut még most is eszünkbe? Nincs-e emlékünkből az a sok tärca, utleírás, fürdő-levél, a mely-eket mesteri kezek a külföldi fürdőkörül írtak?

Mintha csak elhomályosítani akarnák velük azt a nagyon kevés jóakaratot, a mely egy-egy megjelent hirlapi közleményben für-dőink tekintetében megcsillant.

Mi jól tudjuk, hogy a panaszok legna-gyobb része túlzott, s tudjuk, hogy vannak jogos panaszok is, de az az elvünk, hogy ezeken nem kiabálással, hanem tettekkel kell segíteni.

Tudtuk mi ezt előbb is nagyon jól, érez-tük, hogy hiányzik egy bizonyos tényező, a melynek révén segítve lenne a bajokon, a melynek révén a magyarországi fürdők ko-ronáját, a Balatont Isten adta jogaiba: a világ legelső fürdői sorába helyeznénk.

Napról-napra láttunk kíváncsolni a Bala-ton mellől családokat, a kiknek pedig a Gondviselés olyan otthont adott, a mely boldogság lenne rájuk nézve, ha egy tényező megtanítaná őket, hogy miként kell önma-gukon segíteni, s hogy kell megtalálni azokat az aranyokat, a melyek ott heverték haszna-vétlenül a Balaton virányos partján.

Olvastunk számos eszméről, melyek mind a Balaton-part lakosságának érdekeit voltak hivatva felkarolni; de a sok szép hirlapi közlemény hangja nem volt más, mint a puszta kiáltott szó.

Szép eszméket hallottunk megpendíteni, de nem volt, a ki azokat megvalósítsa.

Ezek tudatában igazán örömmel üdvö-zölhetjük a Balaton-Egyesület eszméjét, mely-nek megvalósulásától a Balaton-part és me-gyénk jobbtlétének hajnalát s mindinkább kibontakozó ragyogását várhatjuk.

Talán nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy a Balaton-Egyesületnek tagja lesz a Balaton-mentén fekvő helységek minden má-sodik házigazdája; tagjává kell lenniök, mert hisz az ő érdekeiket szolgálja a lakást ke-resző s a községhben költekező fürdő-vendég megjelenése.

A Balaton-Egyesületnek tagja fog lenni továbbá minden fürdő-vendég kivétel nélkül s bizonyos, hogy ök maguk fognak legtöbb tagot gyűjteni, mert hisz az ő kényelmük, az ő mulattatásuk egyik legtöbb gondja lenne az egyesületnek.

Tagja lenne az egyesületnek minden balatonparti kereskedő és üzlet-ember; mert rájuk nézve életkérdéssé válnék a fürdő-vendégek állandó nagy száma.

Tagja lenne végül a honoratior-és tiszt-viselő osztályiak, mint minden, ugy ezen szép eszme iránt érdeklődő nagy része is, a melyet különben legelőször kellett volna említenünk.

A Balaton-Egyesületet jelentékenyebben támogatná maga az állam, közeletünk kivá-lóságai, a takarékpénztárak, egyéb intézetek és testületek, ugy hogy ha mindezekhez egy frtos tagdíjakat számítunk, hozzáadva még az esetleges alapítványok kamatait és a mu-latságokból, vagy bármely uton befolyó jöve-delmeiket, az hisszük, hogy az egyesület már kezdetben rendelkezne évi 8000—10000 forinttal.

Könnyen képzelhetjük most már, hogy ezen tökével mennyire vihetnénk előbbre a Balaton cultus ügyét.

Mint már az említett cikkben helye-sen ki volt fejtve, a Balaton iránt annyira fel helne kelteni a megérdemlett érdeklődést, hogy hozzánk végre seregljenek a külföldiek is.

A fürdő-vendégek állandó kényelméről, szórakoztatásáról, kalauzolásáról a remekebb-nél remekebb helyekre való kirándulások-ról az egyesület tisztviselői, intéző körei rend-szeresen gondoskodnak.

Az egyesület által felállítandó s kevés költségigénylő műhelyekben a háziiparra ok-tatnak a balatonparti lakosságot, a melynél a háziipar sajnos, hogy a leggyérebbe van elterjedve.

Hisz egész vagyon fekszik az általános-ságban gyékény név alatt ismert s a Bala-ton vízében erdőszám termő növényben, melyből szép hasznat hajtó iparcikkeket: csomagoló-gyékényt, kosarakat és csinos bala-toni emléktárgyakat lehetne készíttetni.

A Balaton-Egyesület vihetné előbbre leg-inkább az oly régóta vajudó, Keszthelytől Veszprém felé vezető balatonmelléki vasút ügyét, s végül létesíthetne egy oly Balaton-Muzeumot, a milyent a tisztán e célból s éppen ezért kevesebb összeggel rendelkező egyesület fog fentartani tudni.

Az egyesület valóban boldoggá tehetné hazánk, sőt Európa egyik legszebb részének lakóit, a kik közül édes mindnyájunk felé a jót sugároznék ki.

Keszthelyen megalakult a Balaton-Muzeum-Egyesület s mielőtt ez véglegesen szervezkednék, mi is ajánljuk, hogy alakuljon át Balaton-Egyesületté, mert most van itt a legjobb idő arra, hogy a sok panasz és indokolatlan kiabálásokkal szemben végre tegyünk valamit.

Előre a zászlóval!

Takarékpénztáraink.

A vidékünkön működő 4 nagyobb pénztár-intézet m. évi vagyonkimutatását és mérlegét vettük, melyekből megtudjuk, hogy a Muraközben működő 4 takarékpénztár törzsvagyon (részvénytökeiben, tartalék- s egyéb alapokban) meghaladja a 430 ezer forintot. E négy pénztár m. évi betéteinek összege 1 millió 120 ezer 521 frt, tiszta nyeresége pedig 64.583 frt 19 kr. Közülök:

1.) A Csáktornyai Takarékpénztár mérleg számlája 935.368 frt 17 kr.; a veszteség és nyeresémi számla 73.104 frt 94 kr egyenleget tüntet ki. Betéteinek összege: 477.017 frt. Nyeresége: 27.346 frt 73 kr. Fizet részvényenként 35 frt osztalékot. XXVI. évi rendes közgyűlést f. hó 19-én d. u. 3 órákor tartja. Igazgatója: Szeivert Antal. Aligazgatója: Hirschmann Samu, könyvelő: Weisz Miksa

2.) A Csáktornyan székeli Muraközi Takarékpénztár Mérleg számlája 518.896 frt, a veszteség és nyeresémi számlának egyenlege 49.941 frt 67 kr tesz ki. Betéteinek összege: 367.076 frt. Nyeresége: 14.934 frt 62 kr. Fizet részvényenként 40 frt osztalékot. XVII-ik évi rendes közgyűlést f. hó 12-én d. u. 3 órákor tartja. Igazgatója: Szakonyi Zsigmond. Aligazgatója: Morandini Bálint, könyvelő: Baumann Zsigmond.

3.) A Csáktornyan székeli Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Mérleg-számlája 296.792 frt 32 kr, a Veszteség és nyeresémi számlájának egyenlege 25.253 frt 3 kr mutat ki. Betéteinek összege 102.499 frt 24 kr. Nyeresége: 8340 frt 35 kr. Fizet részvényenként 5 frt. II-ik évi rendes közgyűlést f. hó 22-én d. u. 2 órákor tartja. Igazgatója: Benedikt Ede, aligazgatója Cvetkovics Antal, Könyvelő: Fejér Jenő.

4.) A Perlakon székeli Alsó-Muraközi Takarékpénztár mérlege 449.512 frt 99 kr egyenleget mutat ki. Betéteinek összege: 173.929 frt. Nyeresége: 13.951 frt 40 kr. Az osztalék előirányzata nincs kitüntetve. XXIV-ik évi rendes közgyűlést f. hó 13-án d. u. 4 és fél órákor tartja. Elnöke dr. Böhm Sidney, pénztárnoka: Verly Ernő, könyvelője: Simon Károly.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Athelyezés.** Kohut Gyula helybeli posta- és távíró-tiszt Dombóvárra helyeztetelt át hasonló minőségben.

— **Uj anyakönyvezető.** A m. kir. belügyi miniszter Travnik Károlyt Légrádra anyakönyvezető helyettesé nevezte ki s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Eljegyzés.** Dr. Wiener Márk községi ízhitközségi főrabbi eljegyezte Schwarcz Jakab helybeli rabbi leányát, Czeczilia kisasszonyt.

— **Nyilvános köszönet.** Pulay Henrik ur, csáktornyai illetőségű budapesti lakos a helybeli tüzoltó-egyesület részére 5 forintot adományozott, melyért neki köszönetet mond az elnökség.

— **Eljegyzés.** Rontó Ede helybeli déli vasuti tisztviselő jegyet váltott özv. Novák Alajosné leányával, Melánia kisasszonnyal Kis-Martontól.

— **Táncmulatság.** A helybeli önk-tüzoltók január 29-én tartották meg szokásos farsangi táncmulatságukat. A Zrinyi-szálló nagyterme ezuttal is szűknek bizonyult, annyira gyülekeztek ez este megint össze. A tüzoltók egyenruhája egy kis változatoságot teremtett a terem falai között, a hol ily alkalommal a fekete ruha szokott dominálni. A bálon a vidéki tüzoltók is képviselték magukat tekintélyes számmal. Az első négyest 40 pár tánczolta. Egész este vig hangulatban volt a társaság, mely csak reggel felé oszlott szét. Az estélyen Sárközy testvérek játszottak.

— **Közgyűlés.** A helybeli általános ipartestület f. évi február hó 13-án, esetleg 20-án délután 2 órákor a népiskola I. osztályának tantermében fogja évi rendes közgyűlést megtartani, melynek az évi ügyforgalom és számadás előterjesztése, ugy az előjáróság lemondása és az új előjáróság megválasztása lesznek tárgyai.

— **A szépítő-egyesület** mult kedden válogyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy a közgyűlési határozat folytán tervezett táncmulatság eszméit eljélik s így a szépítő-egyesület az idej farsangon bált nem rendez. A temető útjára vonatkozólag a munkálatok megkezdését elhalasztották addigra, míg a támogatásra vonatkozó megkeresései az egyesületnek minden irányban kedvezően elintéztetnek. A kórház elhelyezésére nézve a szépítő-egyesület propagandát szándékozik csinálni a kórháznak tervbe vett elhelyezése ellen, mert oly helyen kellene azt fölépíteni, a hol a várost természetes fejlődésében ne akadályozza. Különben pedig indítványt fog tételni a város közgyűlésén, hogy dolgozzon ki az előjáróság egy tervet, hogy mely irányban lehetne a várost kiépíteni, mert a meglévő országutak mellett való építkezés nem megfelelő s nagyon is falusias gondokozásra vall.

— **A csáktornyai önk. tüzoltó-egylet** tánczvigalma alkalmával felülfizettek: Pollák Samu 20 kr, Hirschsohn Henrik, Pollák Bernát 50 kr. Alszeghy Alajos, Bernyák Károly, Benedikt Béla, Bobánovics Károly, Ditrich János, özv. Farendla Dora, Hirschmann Leo, Hirschmann Samu, Hartmann Adolf, Kolbenschlag Béla, Kornfeind Nándor, Kohn Herman, Mayer Károly, Maider Márk, Molnár Elek, Nuzsy Teréz, Probszt Ferencz, Rosenberg Rudolf, Segovics Imre, dr. Schwarz Albert, Stolzer Györgyné, Strausz Sándor, Tannenbaum E., Weiss Miksa, dr. Wolf Béla, Zrinyi Viktor, v. Tandor 1—1 frt, Löbl M. és fia 1:50 frt, Megla Márton 1:20 frt, Baumhak Frigyes, Bayer B., Kollay Lajos, Kollarics Mihály, Mayer Herman, Pethő Jenő, Rosenberg Lajos, Szeivert Antal, Salon Péter, Sulleg János, Tóth István, Ziegler Kálmán, Neumann Samu 2—2 frt, Pecsnok Ottó 3 frt, Morandini Bálint, Nuzsy Mátyás, Baron Lipót 5—5 frt. Összesen 74 frt 90 kr. — Hirlapilag nyugtázta és köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— **A perlaki polgárság** 1898. évi február hó 19-én, szombaton, a Muraköz szálloda nagytermében, a szegény iskolás gyermekek javára zártkörű tánczvigalmat rendez a

Belépti jegy 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdeté 7 és fél órákor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtázatnak.

— **A Varasdi magyar államvasuti tisztviselők** a vonal többi tisztjeivel közösen f. hó 12-én bált rendeznek Varasdon a »Vadember« szállóban. A zenét a helybeli Sárközy-féle társulat adja.

— **Szabályrendelet.** A vármegye törvényhatósági bizottsága december havi közgyűlésében szabályrendelet alkotott a kocsmák, a sörház- és pálinkamérés iparáról. E szerint a pálinkamérések esti 8 órákor bezárandók és április hó 1-től szeptember hó 30-áig reggeli 6 órákor, s október 1-től márcs 31-ig reggeli 7 óra előtt ki nem nyithatók. Pálinkamérésekben ételek kiszolgálása és a zene tilos. A kocsmák és sörházak Sümeg, Tapolca, Keszthely, Csáktornya, Perlak, Alsó-Lendva és Letenye községekben április 1-től október 1-éig est 11 órákor, október 1-től április 1-éig esti 10 órákor zárandók. Egyéb községekben nyáron 10, télen 9 órákor lesz a záróra. A zenélés minden italmérésben a délelőtti órákban tilos, s kocsmákban és sörházakban csak délután 4 óra után szabad. A szabályrendelet ellen vétők 2 frttól 50 frt-ig, ismétlődés esetén, vagy súlyosabb esetekben azonfelül 5 napig terjedhető elzárással büntethetők. Megjegyezzük, hogy a szabályrendelet még a belügyminiszter megerősítésére vár, s ellene 30 napon belül felebezni lehet.

— **Alsó-Lendván** a Korona-szálló nagyméiben több fiatal ember 1898. évi február 11-én jótékonycélú tánczvigalmat rendez. Kezdeté 9 órákor. Belépti díj személyenkint 2 forint.

— **Meghívó.** Az alsó-domborui önk. tüzoltó-egylet saját pénztára javára f. hó 13-án a nagyvendéglő termében két zenekar közreműködése mellett zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti díj személyenkint 40 kr. Családjegy 1 frt. Kezdeté 8 órákor.

— **Váltóhamisítók.** Zselavec Izidor és neje, továbbá Turján András tótfalusi lakosok m. hó 29-én azzal állítottak be Hajós Ferencz dr. helybeli ügyvéd irodájába, hogy a Csáktornyavidéki takarékpénztárban 300 frtot szándékoznak kölcsön venni s kérték őt, hogy ezt az összeget részükre megszeresse. E célra átadták neki a már aláírt váltókat. Mikor azonban a váltók bemutatására került a sor, kitudt, hogy álleveket mondatk be s hogy a takarékpénztárt be akarták csapni. A mint azonban turpiságuk kitudt, kerekelt oldottak. Személyazonosságuk konstatálva lévén, nem sokáig élvezhettek szabadságukat, mert a csendőrség rövid idő alatt a helybeli kir. járásbírósg elé állította őket a hol a hivatalos eljárást folyamatba tették ellenük.

— **A perlaki „Társaskör“** 1898. február 12-én saját helyiségeiben műkedvelőszínmű-előadással egybekötött jótékonycélú zártkörű tánczestélyt rendez. Kezdeté 8 órákor. Helyárak: Kórszék 1 frt. Zártkörű 80 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtázatnak. Előadatik az »Ajánlott levél« című vígjáték Résztvesznek benne: Spitzer Rezsín, Fliszár Imre, Stegmüller János és Chityil Pál.

— **Fránkl Mór** fejszámoló-művész a mult héten Csáktornyan járt. Kedden délután a polgári iskolában, este a Zrinyi-szálló kávéházában s szerdán este a kereskedelmi kaszinó helyiségeiben mutatta be fejszámolásbeli ügyességét. A földolt teteleket a legnagyobb pontossággal és könnyűséggel ol-

dotta meg s ügyességével mindenütt a legteljesebb elismerést aratta a közönség előtt, mely nagy számban megjelent, hogy a hírneves számoló memóriáját csodálja.

— **Gyászír.** Kopeczky József m. kir. adótsízt és cs. kir. tartalékos hadnagy m. hó 28-án Alsó-Lendván hosszas szenvedés után tüdővészben elhunyt. A boldogulban öreg szülői jövő támaszukat, testvérei szerető fivért a közszolgálat pedig kötelességtudó lelkiismeretes hivatalnokot veszített benne. Béke hamvaitra!

— **Villamvilágítás Alsó-Lendván.** A mint értesülünk, Báron Lipót a helybeli villamtelep igazgatója és dr. Hajós Ferencz ügyvéd, csáktornyai lakosok Alsó-Lendva nagyközönségtől 50 évre szóló engedélyt nyertek villamvilágítási üzem létesítése céljából.

— **A csáktornyai keresk. ifjak önképző egylete** f. évi február hó 13-án a »Zrinyi« szálloda nagytermében felolvasással egybekötött táncmulatságot rendez. Beléptidij személyenkint 2 korona, családjegy 4 korona. Kezdeté 8 órákor. A tiszta jövedelem az egyleti könyvtár gyarapítására fordítatik, miért is felülírtések köszönettel fogadtatnak. Műsor: C s o n t. Paákh Alberttől. Garai »Kont« költeménye után írt paródia. Előadja Strausz Miksa ur. 2. A föld és népei. Gabányitól. Cultur historico, geographico, humoristico felolvasás. Előadja Dörner József ur.

— **Nemzetközi kiállítás Budapesten.** Bécsben ebben az évben a császári jubileum alkalmából az idegeneknek nagy tömege fogja felkeresni. Ezt az alkalmat felhasználni arra, hogy a Bécsben felkereső külföldieket arra indítsuk, hogy a magyar székes fővárost felkeressék, hazafias kötelesség. Ez indította Budapest vezető iparos és kereskedő körét arra, hogy »Nemzetközi Kiállítás« rendezzen Budapesten, az egészségügy, nép és hadsereg élelmezés, sport és idegen forgalom részére, találmányok és ujdonságok külön kiállításával kapcsolatban. A kiállítás a városligetben lesz és május 15-étől szeptember 30-áig tart. Az eddigi ugy belföldi mint külföldi bejelentések után itélve a kiállítás kiváló sikerűnek ígérkezik.

— **Rabok szökése.** A perlaki kir. járásbíróság börtönéből Pintár Jakab és Andrásczyk András mura-csányi illetőségű vizsgálati foglyok f. hó 2-án virradóra megszöktek. Most körözik őket. Mindkettő váltóhamisításért állott vizsgálat alatt.

— **Halál az országon.** Vugrinecz István szent-rókusai születésű, 65 éves munkás a varasdi kórházba való szállíttatása közben a múlt héten az országon meghalt. A csáktornyai temetőben helyezték el örök nyugalomra.

— **Sertésvész.** A kiütött sertésbetegségek következtében Páloveczen a sertésvész zárlatát elrendelték. Uj-Udvarra nézve ezek az intézkedések már régebben foganasítottak.

— **Tetten ért tolvaj.** Alsó-Véghegyen Türk Ferencz szelenczei lakos pinczejét Porodje Antal feltörte, hogy onnan egyet-mást elemeljen. Türk azonban a nem valami óvatos tolvajt rajtszípte s a helybeli csendőrségnek átszolgáltatta.

— **Balázs vásár.** A múlt csütörtöki orszagos vásár a kedvezőtlenre fordult időjárás következtében nagyon lanyhán folyt le. Legélénkebb volt a szarvasmarha piacza, egyéb árukban azonban nagyon csekély volt a kereslet.

— **Községi állattenyésztők figyelmébe.** Mindazon községek, melyek apróállatokat az állam közvetítésével óhajtanak beszerezni, jó minőségű bikákat és kanokat kedvezményes fizetési feltételek, kamatmentes részletfizetés mellett kaphatnak, ha az iránt kérényüket 50 kros bélyeggel ellátva, s a földmívelésügyi miniszter urhoz czimezve, f. évi február hó közepéig a szombathelyi állattenyésztési kerületi felügyelőséghez benyújtják. Szegényebb községek megfelelő árelengedésben is részesülnek.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: Vreszk Antal, Grábár Lajos, Sárközy Elemér, Zadravecz Juli, Szerjáj Antal, Mosmondor Ágotha, Frászt Pál, Breznik Péter, Kelnierics Ágnes, Kelnierics Péter, Bors János, Novák Antal, Sudecz Ernő, Magdalenics Mária, Heismer Ilona, Simics József, Vibovecz Ágnes, Majszán János, Hrebák Mária, Varsics (—), Dvorscsák Ágnes, Zsgánecz Mária. — Meghaltak: Janusics István (62 é.), Novák Tamás (5 n.), Behojnek Juli (28 n.), Horváth György (8 é.), Todor Ilona (6 é.), Branovics Ágotha (h. sz.), Grábár Lajos (10 n.), Kelnierics Péter (49 n.), Minárics János (55 é.), Majszán József (7 n.), Varsics (h. sz.), Breznik Péter (10 n.). — Házasságok kötöttek: Zadravecz Balázs és Koczián Verona, Herman Antal és Frászt Anna, Miholesek Mihály és Hoblai Ilona, Horváth Ferencz és Fucsko Czeczilia, Hajdinyák Imre és Grohosecz Róza, Mihinyács Pál és özv. Simoszko Jánosné, Vurusics Imre és Hajdinyák Mária.

— **Párbaj-Codex.** (Clair Vilmos könyvéről). Azok, akik eddig Magyarországon a párbajjal s általában a lovagias ügyekben iránytadó szabályokkal, fontos elvekkel közelebbről foglalkoztak, sajnálattal tapasztalhatták, hogy bizony a magyar könyvpiacra olyan könyv, amely az egyes esetekre kiterjedőleg szakszerűen kodifikálja a lovagias ügyek elintézésének s ezzel szorosan összefüggőleg a párbajnak iránytadó szabályait — nem jelent meg. A Chappon és Bolgar könyvei hasznos és megbízható munkák a maguk nemében, de sem nem oly bőveek, sem nem oly általánosságban mindenre kiterjedőek, mint Clair Vilmosnak, a jeles írónak és a budapesti társaságban évek óta elismert párbajtekintélynek Párbaj-Codex című munkája, amelynek alig néhány hónap alatt már a harmadik kiadás a forgó közkézben. Olyan irodalmi és társadalmi siker ez, a milyennel más könyv Magyarországon aligha dicsekedhetik. A könyv minden nagyobb könyvkereskedésben, a szarzőnél (Budapest, VIII. Üllöut 22.) vagy postai uton a Budapesti napló kiadóhivatala utján is kapható. Ára ajánlott küldéssel 1 forint 50 kr.

— **Az országszerte kedvelt s nagy elterjedésnek örvendő Szalay-Baróti-irta »Magyar Nemzet története«** (kiadják Wodianer F. és fiai Budapesten) gyorsan halad előre. Alig hogy annak hetvenhatodik füzetéről emlékeztünk meg, már ismét új füzet, a hetvenhetedik érkezett hozzánk. Ebben az I. Ferencz uralkodása alatti események folytatólagosan adatként elő. Különös érdekességet kölcsönöz e füzetnek az abban leírt Martinovics féle összeesküvés, mely a budai vérmezőn találta szomorú bevégzését. A nagy francia forradalom I. Napoleon világot megrázó föllépése s első hadjárata képezik mindannyi érdekesnél-érdekesebb események, miket történetünk szokott eleven a könnyen érthető modorában de legnagyobb tárgyilagossággal leír. — A jelen füzetet egy kettős nagyságu külön műmelléklet díszíti, mely a magyar szent koronának 1790-ben nagy ünnepélyességgel történt Belsőbüki Hadarái való lehozatalának a díszbevonulását ábrázolja.

— **1848. hatodik és hetedik füzeté.** Egy szerre két füzetet kaptunk most Jókai, Bródy, Rákosi pompás vállalatából, az »1848«-ból, a hatodikát és hetedikét. — Fegyverszállgatás és trome bitahang uti meg füleinket, ha ezeket a képeket nézzük. Megragad az idő hangulata, az a lelkes, nagy érzés, mely akkor kebleket tudott betölteni, mint a Petőfié. Lélekserélő nagy idők! Dicsőséges, fenséges nagy idők, jól járt. a ki bennetek élt,

boldog, a ki rátok visszaemlékezhet, áldottak, a kik nagy tetteidet összegyűjtik, új életre keltik, örökbe hagyják az utóknak. — A disznmű valóban ezt teszi. Ugy látszik, a szerkesztők és kiadók nemcsak igéretöket váltják be, hanem még sokkal többet tesznek. 1200 képet ígértek, de ugy látszik, annál jóval többet adnak. — Teszik ezt hálából a közönség iránt, mely e művet oly jól megérdemelt pártfogásban részesíti. A gazdagabb tartalom nem változtat a mű árán. Az egész nagy kötet ára 9 forint, és diszkötésben 12 forint lesz; egy füzet ára 30 krajczár. Megjelenik a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság kiadásában.

— **Szerencséhez takarékpénztár.** A Budapesten székelő Magyar Általános Takarékpénztár Részv.-Társ. képviselője 1896. évi július havában felkereste Schwarz Markus gyomai lakost, kinek egy 3% -os magy. jelzálog sorsjegynek hávi részletfizetésre való megvételét ajánlotta. Hosszas rábeszélés után S. végtére két drb sorsjegyet vett, melyek egyikét e 723—17. számú, a folyó hó 25-én tartott huzásban 200,000 koronás főnyereményvel huztak ki. Képzeltető, mily hatást és izgatottságot idézett elő ezen szerény életviszony közt élő családban, valamint az egész helységben az éjjel 10 órákor érkező söröngy, mely a szerencsés hírt tartalmazta. — Ezen eszt bizonyítékát adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevésbé módunak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonhoz jusson.

— **A farsang** beálltával felhívjuk a hölgyvilág b. figyelmét, hogy a legdivatosabb párisi legyezők, a legremekebb gyémánt- és keleti gyöngy utánzatok jutányosan, nagy választékban vásárolhatók Orlai Sándor elsőrangú párisi »Palais Royal« áruházban (Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 8.), hol a száajándékokban, mint valódi arany és ezüstékszerekben, chinái ezüstárukban is óriási a raktár. Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

— **Fagydagok ellen.** Fagydagoknak (kézen, lábbon orron, fülön stb.) fellakadását elkerülni, vagy már felkadtak helyek gyors behegedését előidézni, fájdalmakat szüntetni, — bizonyára mindenkinek óhaja, ki e nemű bajokban szenved. Gyorsan és biztosan ható szert ajánl 1 korona beküldésére Lechenmayer J. C. Temesvár, Stefánia-utca 16 (saját ház). — Elért sikere bizonyítását kérjük.

— **A csuzos és közsvényes bántalmakban** szenvedőkre nagyon érdekes a dr. Johnson-féle kenőcs leírása, melyet mindenki, ki címzett a Zoltán-féle gyógyszerártnak (Budapest, Széchenyi-tér) megküldi, ingyen kapja. E szer használatával elkerülhetők még a gyögyfördők is, mert hatása oly kitűnő, hogy a legmakacsabb bajt is biztosan orvosolja.

Nyilttér. *)

T. Polmann Vincze polgárnak

Dráva-Egyházán.

Amidőn Ön rólam e lap hasábjain megemlékezett, én sem mulaszthatom el, hogy kedves neje szülése körül kifejtett fáradozásomért, a husz friból álló tisztességes díjat meg ne köszönjem.

Periak, 1898. január 29.

Tisztelettel:
Schober Istvánné
okl. születésnő.

976 E rovat alatt közöltékért sem alakí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és lapulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći družtveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštajē 10 kr

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računajū.

MEDJIMURJE

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Doktor vu hiži.

VI. Sen i skoznuvanje.

Najvažniji uvjet zdravja je, da vu stanovito vrēme cēli organizam miruje. Ina najmre dvē fele mira, onaj, gde samo pojedini dēli tēla miruju, to je odmor i zabava; onda mir, gde cēli organizam miruje, to je sen.

Naše tēlovne i duševne sile nemreju navēk delati; ako su duže napete, iztroše se i oslabe. Ove sile pako opet se oživljuju i jačuju vu snu. Najbolje budemo začuvali svoje zdravje, ako podpuno opredelimo vrēme, kada budemo spavali, ter kad skoznuvali. Gdo premalo spava, nemre biti zdrav; nego trpi od glavobolje, slabljne itd. Zato se valja oštro vsega čuvati kaj bi nas moglo duniti vu mirnom snu. Jer samo miren sen oživljuje naš organizam, hrani, krēpi razveszeli, daje nam veselje i jakost za delo.

Koliko da zdravi čovek spava, nemore se stalno opredeliti; ta zavisi o starosti, spolu, ustroju tēta i navadi. Djeca spavaju navadno više nego odrasli, debeli više nego suhi. 6 do 8 vur mirno spati dosta je za staro i mlado. Samo slabi ljudi i betezljivi moraju više spati. Ako odviše spavamo, duh nam se otupi, živci oslabe.

Najbolje je rano leći i rano ustati; gdo

vu jutro buden još duže vu postelji ostaje, škodi tēlu i duhu svojemu.

Sen po obedu nemremo vu obće preporučiti, osobito punokrvni ljudi nek po obedu pod nikakov način ne spiju; starim, slabim i betezljivim ljudem jako dobro dojde. Po obedu nevalja duže spati od pol vure.

Gdo nemre lahko zaspati, nek se malo prašece na frižkom zraku, ali ne dok se vturdi, ar onda bude još teže zaspal. Vu obće nevalja telo ili duh odviše naprazati prije nego kaj ideš spat.

Spavaća soba nek je visoka i prestrana, da se zrak vu njoj odviše hitro nepokvari. Vu alkovich prez oblokov nevalja spati jer se zrak vu njih nemore za dosta zanavljati. Nevalja tulikajše vu istoj sobi spavati, vu kojoj stanujemo ili vu zakurjenim sobi, ar vu onoj sobi zrak je izkvaren, a umjetna topljina razmazi-razdraži tēlo. Ako više familije vu jednoj sobi spava, treba o tom nastojati, da se zrak vu njoj neprestance izmenjuje — ventilacijom — ili vrata susednih sobah odpreti, da se more zrak dovoljno obnavljati. Psi, mačke, lampaši, cvētje zamazana ili mokra rubenina, vu obće vse, kaj zraka kvari nesme biti vu spavaćoj sobi.

Spunim želudcem nevalja nigdar iti spat, jer onda nemirno senjamo, znojimo se ter već krat prebudimo. Dobro je prvlje

nego kaj idemo spat, celo tēlo ili barem trbuh ribati 8 do 15 minut.

Najbolše vrēme za sen je noć. Ljutu se vkanuju oni, koji misle, da ako po noći nespavaju, da budu to naknadili po dnevu. Po dnevu kojekaj utiče na tēlo; svjetlo, toplina ne okrēpi, kak po noći. Osobito prvlje pred polnoći zdrav je sen; moglo bi se reći, da je zdraveše spavati dvē vure pred polnoći nego četiri vure poslje polnoći.

Ako legnemo spat, treba vse do rubace svući, jer ako opravljeni spavamo, krv nam ne more pravilno cirkulirati obticati; tēlo se odviše razžari, ter nemirno spavamo. Isto tak nam je sen nemiren, ako vu postelji čitamo, jer nam čitanje dušu uznemiruje. Nije dobro glavu niti previsoko, niti prenizko položiti; ako previsoko ležimo, stišnjena su nam prsa i trbuh; ležimo li prenizko, lahko nas zaboli glava. Na ledjima (hrbtu) ležati nije zdravo; najbolje je, da ležiš sad na jednoj, sad na drugoj strani, jer ako navēk na jednoj strani ležiš, ova se odviše krvjum napuni. Vusta treba vu snu zapretiti, — zatvoriti. Nezdravo je ako više čeljadi (peršon) skupa vu jednoj postelji (spampetu) leži, osobito ako su vsake fele dobe i različitog ustroja (konstrukcije) tēla, jer vsake fele izlaćivanja jeden od drugoga udiše, kaj na nikakov način nije zdravo; najviše pak se je potrebno čuvati sa beteznikom vu jednoj postelji spavati.

T Á R C Z A.

Ovud bliže, onud brže.

V našem lepim Medjimurju se pripetilo. Jaka Drava, koja je poleg sela tekla, puno kvara je mnogim gospodarom činila. Vu protuletju je lēpe setve polejala, v jeseni je pak gotovo žito ili krmu na nikaj spravila tak, da je velkoga truda i cēloga haska hitra voda sobom odnesla. Negdi—negdi je druma potrgala, drugim gazdi je i zemlju odnesla, s jednom rečjom, strahoviti kvar je napravila ljudem.

Gospodari su vre vnoĝiput tužili, ali občina nije mogla vodi zapovedati, niti toliko penez občina nije imela, da bi bili mogli Dravu zregulirati.

Dobila je občina jednoga dobroga birova i dobroga notariuša. Od dobre poglavare, koji na srcu nosiju sve ono, kaj je za občinu dobro, ljudstvo je čekalo, da budu Dravi jednakoga puta izmerili.

Jeden den je došel mērnik vu selu, da pregleda vodu i onoga kvara, kaj je ona napravila, da izmeri vodu i zračuna stroške koje bude morala občina plaćati za poravnanje dravskih bregov. Poglavari su vre svi tam pri vodi bili i čakali onu gospodu, koja

njim hudo na dobro obrne. Nisu morali dugo čekati, gospoda su došla vun. Taki su počela meriti i računati; kaj su ne znali, su od notariuša pitali.

Notariuš njim je sve kazal, on je njih vodil. Dugo i dugo su već hodali tak, da su poglavari već komaj mogli čekati, dok nazad dojdeju. Na jenput su ipak nazaj došli, da one račune napre daju poglavarom, kaj su napravili. Birov prav onda neje bil med njimi. A prez birova takvoga velikoga občinskoga posla nije moći zveršiti: Poslali su anda po njega jednoga mladoga dečka.

Cēli den je jako lēpo vrēme bilo, sunce jako gredo, velka vrućina je bila. Za malo vrēme su črne megle doše i grmeti je počelo. Dečko se požuri, da bi hudo vrēme i deždja preteklo. Grmenje i bliskanje se ponavlja i požuri, a deždj je pričel čvapkati. Naš dečak je već selo dostigel. To mu je ne došlo na pamet, da on nezna, gde stanuje birova? zato prez pameti beži. Vu takvem vrememu niti jeden clovek neide rado vun. Naš dečak nije znal, kaj bi delal? jeli bi išel nuter k jednoj hiži, jeli bi pak počekal onu ženu, koja z one tretje vulice ide. Ovo zadnje je zebrel. Žena je jako pomalo išla, more biti, da je već stara. To je naš dečak samo onda znal, da je već k njoj dosta blizo bil.

»Budite tak dobri, rečite mi, gde je ovoga sela birova hiža?«

Stara žena mu odgovori: »Ovud bliže, onud brže!« i ide dalje po svojem poslu.

Kojega puta bi si vezda zebrel, na kojem brže, ili na kojem je bliže? Zeme bližnjega puta i beži pak prez pameti. Neide dugo, dojde do jedne grabe, onda pak k jedni mlaki. Na toj prek je već ne mogel, kajti se je vu velkoj mladji zagonul. Birovovu hižu već vidi, samo da do nje dojt po ovom putu nikak nemre. Obrne se i ide ve po onomu putu, po kojem je brže moći dojt.

Ako živi još i vezda ima v pameti stare žene ove reći: »Ovud bliže, onud brže.«

Napisal: Slamek József.

Š v e r c a r.

Nije tomu zdavnja. Kupil je jeden varaški mesar tele na selu. Zavadjal se je svojimi priatelji za veliku svotu penez, da on spravi tele vu varaš tak, da fercerungu ne bude platil. Zato si posudi pri jednim mužu jednoga velikoga psa, kojega spravi vu vreće.

Vreće dene na pleća i dojde vu varaš, gde straže pobiraju fercerunga. Mesar se

da pače ako se zaradi njege (dvorbe) u jednoj sobi spavati mora treba veĉkrat ruke karbolnom otopinom prati, veĉkrat ĉistu rubeninu oblići, ter ako je beteg priljepiv, treba da se karbolna otopina u sobi razprši. —

Da moreš skoro zaspati, dobro je vse brige i misli iz glave izbiti; nije dobro da si spuntan i razdražen, kada legneš u postelju, zdravomu dobro bude na veĉer kupicu vode izpiti.

KAJ JE NOVOGA ?

Nj. Veliĉanstvo kralj.

— Nj. Veliĉanstvo pohodilo bude prema dovezdašnjim dispozicijama 8. februara Budimpeštu, odkut se bude 20. februara opet povrnul u Beĉ. Za boravka Nj. Veliĉanstva u Budimpešti priredil se bude onda dvorski ples.

— Kraljica-vladarica Kristina (u Španjolskoj) darovala je povodom imendana svog sina kralja Alfonza XIII. svotu od 25.000 peseta (13.750 kruna naših) u humanitarne i cirkvene cilje.

— Njeg. Veliĉanstvo kralj poslao je vlastoruĉno pismo Tiszi Kalmanu, u kojem daje izraza »svojoj ovog notabiliteta javnog zivota.«

Sprevod Tiszin obavljeno je pred par dnevi po poldan u Budimpešti. Mrtvo telo prevezeno je u Geszt u biharskoj varmeĉgiji, gde su ga obiteljskoj grobnici pokopali.

Dvorski diner.

Povodom 39. rođendana njemačkoga cara Vilima II. priredjen je u Beĉu dvorski diner u nazoĉnosti njemaĉkog poklisara Eulenburga i njegovog osoblja. Grofa Goluchovskog, baruna Gautscha i ĉlanova ministarstva, ter drugih dvorskih dostojanstvenika. Njegovo Veliĉanstvo izreklo je zdravicu njemaĉkomu caru.

Svetĉanom banketu predsjedal je carski njemaĉki poklisar u Beĉu grof Eulenburg. U dvornu, gde se obdržaval svetĉa-

ni banket, postavljeno je bilo poprsje Njihovih Veliĉanstva kralja Ferenc Jozefa I. i Vilima II. Prvu zdravicu izrekao je grof Eulenburg Nj. Veliĉanstvu Ferencu Jozefu, na sto je glasba odigrala puĉku himnu. Drugu zdravicu njemaĉkom caru izrekao je njemaĉki lajtnant Maha. Iza toga redale su se vnoge druge zdravice.

La Gerarchia cattolica

Prigodom godišnje mēne izašla je knjiga pod tim naslovom, koja pokazuje, da su od 268 papa, koji od sv. Petra do Leona XIII. cirkvom Kristovom su vladali, samo jedanajst njih vladali preko 20 godina, koje bu vrēme i vezdašnji papa budući mjesec navršil. Od 59 ĉlanova sv. kolegija stoji najstareši ĉlan (kardinal Mertel) na pragu 93 godine i 41 godinu svog kardinalata. Dva su ĉlana veĉ zdavnja prekoraĉila 80 godinu, 29 ĉlanova stoje izmedju 70 i 80, 28 izmedju 60 i 69, 7 izmedju 50 i 59, a 2 su stopram u 48 godini. Medju njima nahadja se 10 redovnika. Samo pet od vezdasnjih kardinala kreirani su od Pia IX., a vsi ostali od Leona XIII., koji je za vrēme od 20 godina svog pontifikata u vsem 117 kardinala imenoval, od kojih su 63 veĉ vumrla. Za Leona XIII. vumrl je jedan kardinal više nego za ĉitave vlade Pia IX. Samo jedan je ĉlan denešnje katoliĉke hierarchije dobio biskupsku ĉast od Gregura XVI., najmre sv. otec papa Leon XIII.; najstareši ĉlan iza njega je naslovni nadbiskup od Ahridē, Raphael d' Ambrosio, iz franjevaĉkog reda, rođjen 1. februara 1810., imenovan 17. februara 1847. nadbiskupom u Durazzu u Albaniji, koji je 14. juliša 1893. resigniral i vezda u Mletcima stanuje. Teĉajem prošle (lanjske) godine vumrl je 5 kardinala, 3 patriarka, 23 nadbiskupa, 47 biskupa i 1 abbas nullius dioceceos.

Smrti dan kraljeviĉa Rudolfa.

Tridesetog januara je proteklo devet ljet, odkad je vumrl kraljeviĉ Rudolf. Njegovo je Veliĉanstvo pohodilo kapucinsku grobnicu. Zadušnice ĉitane su u kapucinskoj cirkvi veĉ u petek, pokedob se u

nitil neogledne na nje, nego ide samo po svojem poslu. Vezda ga zastaviju i pitaju, kaj nese u vreći? On je odgovoril, da psa nese, kojega je na seli kupil. A u vreći ga zalo nese, da nebude znal puta dimo.

Nego straža mu to neveruje i daje vreće odvezati, da vidi, jeli je pes u vreći. Mesar duĉo premišlavajuĉ odveže vreće. Komaj je odvezal, pes je skoĉil uun i beži u svoj dom.

Da je to mesar videl, poĉne nad psom larmati i zvatil ga, tak, da se je samim stražarom smilil. Onda pak beži za njim.

Za pol vure je došel z vrećom na hrbtu nazaj. Stražaru z veselim glasom vikne, da ima veĉ svojega »Sultana«. — Straža ga vezda pustil prez svake zapreke u varaš. Straže na to niti ne misle, da on ne psa, nego tele ima vezda u vreći.

Stimecz M. György.

Sreberni miš.

Kada je pred par letmi jeden, *praizki* kot poglavar u Lotharingiji putoval po svojem kotaru, došel je u jedno *francuzko* selo, u kojem je bila lepa cirkva posveĉena Majki božji. Zaradi velka ĉuda od strane

Majka bože je ova cirkva glasovita bila. Zato je ovu cirkvu svako leto mnogo romarova pohadjalo. Birov je onoga kotarskoga poglavara u ovu cirkvu vodil, tam mu rezolnaĉi znameniteše stvari. Kada pak dojdeju do oltara ĉudotvorne Majke bože, najbolje glediju one dare, koji su na oltaru bili. Med ovimi dari je bil jeden sreberni miš.

Poglavar pita birova, kaj to znamenuje? Birov mu odgovori, da je pred par letmi u ovim kotaru jako ĉuda mišov bilo, koji su hoteli sve poljske plodine na nikaj spraviti. Zato su se stanovniki ovoga kotara k Devici Mariji obrnuli za pomoć i med dare su ovoga srebernoga miša na oltar deli.

Miši su odmah zginuli z polja, kak bi bili u zemlju prepali.

Nato pita kotarski poglavar od birova: »I vi, zvuĉeni ĉlovek, takaj verujete kaj takvoga?«

Birov se nasmehne i veli: »Ako bi ja to veroval, onda bi odmah postavil na oltar pred Devicu Mariju srebernoga praiza.«

Pisal: Stimecz M. György.

nedelju nemreju zadušnice služit. Grobnica bila je od jutra sijajno razsvetljena. Ćlanovi njemaĉkog poklisarstva položili su na raku kraljeviĉevu ljepe vėne njemaĉkog cara s pantlekom i nadpisom: »Vjernom prijatelju — car Vilim II.« Deputacije pješaĉke regimente br. 19. i ulanske regimente br. 1., koje su u svoje vrēme nosile ime kraljeviĉevo, polože su tulikaje ljepe vėne na raku. U dvorskoj kapelici u Beĉu ĉitane su zadušnice u nazoĉnosti Njegovoga Veliĉanstva, Njezine c. i kr. Vositosti kraljevine vdovice Stefanije. U dvorskoj kapelici u Schönbrunu ĉitane su tulikaje zadušnice, kojim su nazoĉni bili vsi dvorski ĉinovniki, oficiri i dr.

Papa Leon XIII.

Papa Leon XIII. postal je vlasnikom palaĉe u Parizu. Neka Markiza du Plessis († 1887.) imenovala je papu nasljednikom ljepe palaĉe s dvorcem u Moselinu. Preterirani nasljedniki zapoĉeli pravdu, koja se je povoljno po papu svršila.

Novi red krĉmam.

Varmegija je odredila, da krĉme u Ćakovcu, Perlaku, Lendavi, Letenji, Simegu, Tapolczi i Keszthelju od 1-ga aprila do 1-ga oktobra veĉer ob 11 vuri, od 1-ga oktobra do 1-ga aprila ob 10 vuri moraju se zapreći. U drugih obĉinam moraju se krĉme u leti ob 10, a u zimi ob 9 vuri zapreći. Muзикom igrali je samo po poldan po 4 vuri slobodno. Koji ovu naredbu nebudu obdržali, budu kaštigovani. Kaštiga izreĉena je za prvput od 2 forinta do 50 forinta, a za drugi put izvan toga do 5 dni trajajućeg rešta. Ova naredba se je od strani varmegije k visokomu ministarstvu poslala zbog potvrđenja.

Pobegli su.

Iz rešta preloĉkog kr. suda su Pintar Jakob i Andrašec Andraš 2-ga o. m. v noći pobjegli. Vezda jih išĉeju.

Tolvajstvo.

Türk Ferenc selniĉkoga stanovnika klēt je Porodje Anton baš onda rezbil, kada je gospodar svoju klēt u goricu pogledat hodil. Gazda je vlovil tolvaja, pak žandarom ga predal.

Smrt na putu.

Vugrinec Štefan 65 let star betežni ĉlovek iz Sv.-Roka se je u Varaždinski špital dal voziti, ali je po tem putu na kolih vumrl. U Ćakovcu su ga zakopali.

Bal u Prilogu.

Purgarstvo varaša Priloka bude 19-ga februara u veliki sali »Muraköz« zване ošterije za podporu siromaških školskih deĉah plesnu zabavu obdržalo. Plaĉa se od osobe 1 kruna, a od familije 2 kurune. Poĉetak ob pol 8 vur na veĉer. Nadplate budu se s hvaljom prijete i u novinah zahvaljile. Ćlani balske komisiije: Kramarics Viktor predsednik, Lange Kelemen hižni gazda, Glavina Andraš kassir, Ebenšpanger Mikša kontrolor, Korpics János tajnik, Gasparics Vince zapovednik muzikašov. Nadalje: Antolek György, Grész Alajos, Hajdinyák János, Hajdinyák István, Misics Ferenc, Novák György, Pávsecz János, Rogyák Boldizsár, Reichwein Antal, Spitzer József, Sos-terics Pál, Schrammer György.

Srečni su ljudi.

Srečni su ljudi purgari malenog varaša Klingenberg na Maini. Ne samo kaj replačaju občinskog poreza (porciju) nego nasuprot dobivaju peneze od samog varaša. Varaš trguje na veliki dobiček zemlju glino. Ljeta 1897. iznašal je čisti dobiček 9.000 maraka, koje je varaš među 300 privilegirani purgarah razdelil tak, da je dobil vsaki od njih 300 maraka.

Sultanov dar njemačkom caru.

Sultan (turski cesar) izjavil je svoju namjeru, da bude njemačkom caru povodom pohoda svete zemlje dal nenavaden lar 1. j. ono mesto, gde je Jezus sa svojim učenicima slavil zadnju večerju. Ovo meso, po teologima nazvano »coenaculum«, leži u velikoj zgradi, koja je vlasništvo Muhamedancov, a kak ga oni zoveju »Nebi Beud« (prorok David). Vu jednoj prve kontignacije te sgrade pokazuje denes islamski podvornik »kamena« na kojem je sedel Jezus, a stol nahadja se vu drugoj sobi. Ovo njesto pripadalo je od ljeta 1333. Franjecima (klostru patrov Franjevcev), kojima je isto za 100 ljet po Turkih prevzeto. Muhamedanci nisu hoteli, da to mesto, koje si držali za grob Davida, pradeda Muhamdova, bi ostalo vu rukama kršćenikov, ter si prepovedali već 1479. kršćanom pohod. Sblječa i stoljeća mogli su kršćani samo velikom mukom ovo dragoceno mesto pohodit, pak su i različite kršćanske sekte nastojal: navék, nego zahman, da ogromnimi penezi zadobiju »coenaculum«, kojega bude napokon njemački car dobil zabadava.

Magjarsko-horvatski razgovori.

Magyar-horvát beszélgetések.

(Za one, koji se hoćeju magjarski ili horvatski načiti. — Azok számára, akik magyarul, vagy horvátul akarnak megtanulni).

I.

Az orvosnál. — Pri vračitelju.

Beteg: Jó napot kívánok orvos ur!
Doktor: Dober den želim gospon doktor.

Orvos: Adjon Isten! Mi a baja?
Doktor: Bog daj! Kaj vam fal?
Beteg: Minden nap hidegletésen van.

Betezник: Svaki dan zimicu imam.
Orvos: Talán a gyomrát rontotta el?
Doktor: Morti ste si žaludec pokvarili?

Beteg: Nem gondolnám.
Betezник: Nebi mislil.

Orvos: Vagy talán meghütötte magát?
Doktor: Ali mortli ste se preladili?
Beteg: Az már inkább lehet.

Betezник: To vre bolje moje biti.
Orvos: Nem szurja, ha lélegzete vesz?
Doktor: Vas nebode, ako se odelnete?

Beteg: Igen! Fáj a mellem.
Betezник: Je! Mi prsa boliju.

Orvos: Mindjárt megvizsgálom. Vegyen mély lélekzete!... Fáj?
Doktor: Taki pregledem. Ochehnite si gliboko!... Boli?

Beteg: Igen! Szur valami.
Betezник: Je! Bode me nekaj.

Orvos: Mutassa meg a torkát!
Doktor: Pokazite si gut!
Beteg: Ott is fájást érzek.

Betezник: I tam čutim bol.

Orvos: Mikor kezdte érezni, hogy a melle fáj?

Doktor: Gda ste počeli čutiti, da vam prsa boliju?

Beteg: Tegnapelőtt délután.

Betezник: Predvečera odvečer.

Orvos: Miért nem jött el azonnal?

Doktor: Zakaj ne ste taki došli?

Beteg: Azt gondoltam, hogy jobban leszek.

Betezник: To se mislil, da bude mi bolje.
Orvos: A mit mondok meg kell tartani!

Doktor: Kaj vam rečem, to morate obdržati!

Beteg: Szívesen! csak hamar gyógyuljak meg!

Betezник: Iz drage volje! samo najfriško ozdravim!

Orvos: Azonnal menjen haza s feküdjék le.

Doktor: Taki idite dimo, pak se lezite doli.

Beteg: Ugy fogok cselekedni.

Betezник: Tak budem napravil.

Orvos: Irni fogok orvosságot, amelyből vegyen be minden órában tíz csöppöt.

Doktor: Písal budem vam vracstvo, iz koje zemite nutri svaku vuru deset kaplich.

Beteg: Nem lesz nagyon keserű ez az orvosság?

Betezник: Nebude jako žuhko to vracstvo?

Orvos: De igen! Azért cukorral vegye be a csöppöket.

Doktor: Dakako! Zato s cukorom zemite nutri kaplice.

Beteg: Éjjel is be kell vennem az orvosságot?

Betezник: I vu noći moram nutri vzeti vracstvo?

Orvos: Nem! Éjjelre mártson egy szalvétát hideg vízbe. Facsarja ki a szalvétát és tegye a felső teste körül. A nedves szalvéta fölé pedig egy száraz szalvétát kössön. Ettől izadni fog és mindjárt jobban lesz.

Doktor: Ne! Za noć namočite jednu salvetu vu mrlzu vodu. Žmeknite vun salvetu i denite okolo gornje telo. Ober mokre salvete pak jednu suhu salvetu zvezite. Od toga budete švicali, pak bude vam taki bolje.

Beteg: Mindent szabad ennem?

Betezник: Sve slobodno jedem?

Orvos: Mást nem szabad ennie, mint csak levest, vagy tejet.

Doktor: Drugo nesmete jesti, kak samo juhu ili mléko.

Beteg: Köszönöm! Ugy teszek!

Betezник: Hvalja! Budem tak napravil!

Orvos: Ha holnap nem lesz jobban, küldjön értem.

Doktor: Ako vam zutra nebude bolje, pošlite po me.

Beteg: Mivel tartozom?

Betezник: Kaj sem dužen?

Orvos: Egy forintot fog fizetni.

Doktor: Jeden forint budete platili.

Beteg: Tessék, itt az egy forint! Isten velem!

Betezник: Naj izvoliju, tu je jeden forint! S Bogom!

Orvos: Jó egészséget!

Doktor: Dobro zdravje!

M. J.

Mati kčer udaje, pošten navuk daje.

Vreme je došlo,
Mila moja kčerka!
Zaručniku tvomu
Dala bum te vezda.

Ali predi, nego
Bi ja to učinila,
Budem tebi na put
Dober navuk dala.

Budi svomu paru,
Kak ovca pokorna,
Volji, zapovēdi
Nigdar tvrdokorna.

Prisegu veliku
Nemoj pogaziti,
I s mužem si svojim
Dobro i zlo vžiti.

To Bog zapovēda. —
Imaj glas poštenja,
Nigdar se ne puščaj
V ljudska pipečenja!

Podležnu družinu
V nemar nezapusti,
A vu hižnih poslih
Njih vu strahu drži.

Peldu im dajući,
Napršnjak i iglu
Si vu ruke zemi!
Negda pak preslicu.

Nepotrebno cěl dan
Pri zrcalu stali.
Prez dopuska muža
Gosti najpozvati!

Jer ti neznaš nigdar,
Čim buš mu nagodil?
S velikim cifranjem
Buš ga razzalostil.

Ove reći moje
Do smrti zadrži!
Ako je zadržiš,
Srečna buš do smrti.

Perger József.

Nekaj za kratek čas.

Ne je treba svakomu znati.

Muž donese na poštu jedno pismo prez adresa.

Poštari: »Zakaj ste ne napisali, kam i komu ide?«

Muž: »Nemora svaki znati, komu ja pišem.«

Slabo je naletel

Smučifer si je mislil v Čakovec po željeznici se pelati. Kada je k jednim kolam došel, oče se malo pošaliti, pak veli: »No, jeli je Noemova ladja puna već?«

Odmah čuje od znutra glas: »Ne je! Osla ga još ne nutri.«

Vu svojem čunu.

Baron Puhleš: »Naša familija je jako stara, još je pred potopom bila.«

Grofica Zaleska: To nemre biti. Nisem još čula, da bi se bil jeden barun Puhleš vu Noemovi ladji vozil.«

Baron Puhleš: »Prosim, to njim je istina; baron Puhleš se je onda sam vu svojem čunu vozil.«

Pisal: Strinecz M.

Nyilttér

E rovat alatt közlöttékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Selyem damaszt 75 krtól

14 ftt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Pri-vát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig **póstafordultáival** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Eugen herczeg szobor sorsjegyek

Huzás már
pénteken!

Főnyeremény

75.000

korona
érték.

Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:

„**MERKUR**“ bank- és váltó-üzlet részv.-t.
Budapesten.

5430. tk. 97.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság által közhírré tetetik, miszerint Zalamegye összesített árverésére képviseletében dr. Tuboly Gyula végrehajtónak Horváth Rokus a-hrascésáni lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 280 ftt lőke, ennek 1894 január 1-től járó 5% kamatai; a felévenként lejárt kamatok 5% késedelmi kamatai; 14 ftt 10 kr. per. 7 ftt 80 kr. végrehajtás kérelmi s ezuttal 18 ftt 65 krtban megállapított árverés kérelmi költség behajtása végett a n.-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén levő az a-hrascésáni 104 szljkvben foglalt 8/a. hrsz. ingatlan 41 ftt; az u. a. tjkvben foglalt 295/a. hrsz. ingatlan 10 ftt; az u. a. tjkvben foglalt 145 hrsz. ingatlan 45 ftt; az u. o. 42 sz. tjkvben foglalt 172 hrsz. ingatlan 104 ftt; az u. o. 148 szljkvben foglalt 251 és 287 ingatlanok együttesen 203 ftt; végül a pálinoveczy 251 szljkvben foglalt 415.b. hrsz. ingatlan 89 ftt becsértékben A.-Hrascésán község házánál

1898. február hó 28-án délelőtti 10 órakor és Pálinovecz község házánál

1898. február hó 28-án délelőtti 11 órakor

Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttlével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt s minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módok szerint lefizetni. 980

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Perlak, 1897. évi októb. hó 3-án.

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czelokra *kéz-, járgány és erőhajtásra.*

TŰZFEGSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR

Részvény-társaság (ezelőtt **WALSER FERENGZ**)

BUDAPEST. VI., külső Vácziut 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

978 1—40

1898

Vetés ideje: 4 Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: Augustus und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer és vaskereskedésben

kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ódún ezéig csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen *friss és valódi* magvakért, a mely csomagok *ragasztva*, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelezve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

977 1—8

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

Mindennemű női *ruha kelmék, bársony, plüsch, szatén, par- ket, vászon, chiffon, hélések, fűzők, fehér és színes kötő-pa- mut, férfi kalapok, ingek, gallérok, és nyakkendők, stb.*

beszerzési áron alól
adatnak el

Neumann Vilmosnál
CSÁKTORNYÁN.

932 7—10

A Csáktornya vidéki takarékpénztár részvénytársaság

1898. évi február hó 22-én délután 2 órakor tartja meg intézeti helyiségében

II. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

a melyre a t. e. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. A gyűlés megnyitása.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
4. A múlt évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása; az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
5. Öt igazgatósági tag és a felügyelő bizottság megválasztása.
6. Az igazgató, aligazgató és könyvelő fizetéseinak megállapítása az 1898. évre.
7. Az alapszabályok 24. §. f.) pontjának és a 63. §-nak módosítása.
8. Esetleges indítványok megvitatása.

Kelt Csáktornyan, 1898. január 10-én.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék.

A választási jog azonban nem csak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat; azonban szintén szükséges, hogy az ily meghízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találassék. Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.

968 3-3

XV. ÉVFOLYAM.

A csáktornyai takarékpénztárral egyesült
önsegélyző szövetkezet t. cz. tagjai

folyó év február hó 20-án délután 3 órakor Csáktornyan

a csáktornyai takarékpénztár részvénytársulat
helyiségében tartandó

közgyűlésre,

hivatkozva az alapszabályok 20*) §-ára, tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y A K :

1. Az igazgató jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A folyamatban levő VII. és VIII. csoportú számadások fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
4. Öt igazgató tanácsi tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
6. Netáni indítványok.

Csáktornyan, 1898. január 17-én.

Az igazgatóság.

*) Hogy a közgyűlés érvényes határozatot hozhasson, arra legalább 20 szövetkezeti tagnak jelenléte szükséges, kik 500 törzsbetéttel képviselnek.

Ha a közgyűlés nem válhatnék határozatképesre, akkor 15 nappal későbbre egy új közgyűlés hívandó össze, mely az első közgyűlés tárgyai fölött tekintet nélkül a tagok vagy törzsbetétek számára, jogérvényes határozatokat hoz.

A megvizsgált évi számadások, az üzleti jelentés és a felügyelő-bizottság jelentése a társulat üzleti helyiségében a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvényesek által betekintethetők.

18-41 836

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.
Ezen hírnévű báziszer ellentáll az idős megrohadásnak, mert már több mint 27 év óta meghírlato, főútoncsillagító bedőléseket alkalmazatik köcsvényél, csomól, tompaságoknál és meghúzóknál és az orvosok által bedőlésekre is mindig gyökérben használják. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyökere Horgony-Liniment elnevezés alatt nem tükös szert, hanem igazi népszerű báziszer, melynek egy hátrahagyott sem kellene hiányozni. 40 Kfr. 70 Kfr. és 1 Ft. árszámoként írják, majdnem minden gyógyszeriarán, kőszületen van; fővárák: Török József gyógyszerésznél Budapestben, Bevesarítás alkalmával igen átvákosok letünk, mert több kishobortokú utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az mindon orvos, orvosot "Horgony" vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi bázisza vissza.

RICHTER F. AD. és TSEA, oszkar. és kir. udvari szállítók. **RUDOLSTADT** (Thüringia).

